

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **I. K. K.**, bývajúceho v B.B., proti žalovanému **O.O.**, so sídlom v B.B., **o splnenie povinnosti vyplývajúcej zo zákona**, vedenej na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 4 C 212/2001, o dovolaniach žalobcu proti uzneseniam Krajského súdu v Prešove z 31. decembra 2002, sp. zn. 4 Co 387/2002, z 29. mája 2008, sp. zn. 2 Co 64/2008, a z 31. júla 2009, sp. zn. 4 Co 55/2009, 4 Co 105/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 31. júla 2009, sp. zn. 4 Co 55/2009, 4 Co 105/2009, **o d m i e t a .**

Dovolacie konanie o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 31. decembra 2002, sp. zn. 4 Co 387/2002, **z a s t a v u j e .**

Dovolacie konanie o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 29. mája 2008, sp. zn. 2 Co 64/2008, **z a s t a v u j e .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Uznesením z 19. mája 1999, č.k. 8 C 76/1999-5, Okresný súd Bardejov vylúčil na samostatné konanie nárok žalobcu o uloženie povinnosti žalovanému vydať mu majetkový podielnický list v pomere svojho imania so stavom ku dňu vlastnej transformácie, a to v korunách, a nárok na uloženie povinnosti žalovanému uzavrieť so žalobcom zmluvu o nových podmienkach faktického užívania bytu Č.Č. na ulici W.W. v obytnom bloku č. X. a právneho vlastníctva. Nové konanie bolo vedené na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 4 C 212/2001.

Okresný súd Bardejov uznesením zo 14. januára 2002, č.k. 4 C 212/2001-11, následne toto nové konanie v časti o uloženie povinnosti žalovanému vydať žalobcovi majetkový podielnický list v pomere svojho imania so stavom ku dňu transformácie v korunách s úrokom z omeškania od 1.1.1992 do 30.4.1995 vo výške 3 % a od 1.5.1995 až do zaplataenia vo výške 22 % zastavil, vo vzťahu k zastavenému konaniu žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal a nárok žalobcu o uložení povinnosti žalovanému uzavrieť so žalobcom zmluvu o nových podmienkach faktického užívania bytu Č.Č. na ulici W.W. v obytnom bloku č. X. v B. a právneho vlastníctva, vylúčil na samostatné konanie.

O odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Bardejov zo 14. januára 2002, č.k. 4 C 212/2001-11, Krajský súd v Prešove rozhodol uznesením z 31. decembra 2002, sp. zn. 4 Co 387/2002, tak, že odvolanie žalobcu ako oneskorene podané odmietol a žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 31. decembra 2002, sp. zn. 4 Co 387/2002, v spojení s uznesením Okresného súdu Bardejov zo 14. januára 2002, č.k. 4 C 212/2001-11, podal žalobca 24. januára 2003 dovolanie (dovolacie konanie vedené pod sp. zn. 4 Cdo 264/2010), ktoré odôvodnil tým, že konanie je zaťažené vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p. a že súd celú vec nesprávne právne posúdil (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), preto rozhodnutie žiadal zrušiť a o veci nanovo rozhodnúť.

Podaním z 24. mája 2005 žalobca požiadal o oslobodenie od platenia súdneho poplatku, ktorý mu bol okresným súdom vyrubený vo výške 66,38 Eur (2 000,-- Sk) titulom podaného dovolania. Po preskúmaní rodinných, zárobkových, majetkových a sociálnych pomerov žalobcu Okresný súd Bardejov 31. marca 2008 vydal uznesenie, č.k. 4 C 212/2001-75, ktorým oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal z dôvodu, že u žalobcu neexistujú také majetkové a sociálne pomery, ktoré by oslobodenie od súdnych poplatkov odôvodňovali.

Na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Bardejov z 31. marca 2008, č.k. 4 C 212/2001-75, Krajský súd v Prešove napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa uznesením z 29. mája 2008, sp. zn. 2 Co 64/2008, ako vecne správne potvrdil.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 29. mája 2008, sp. zn. 2 Co 64/2008, v spojení s uznesením Okresného súdu Bardejov z 31. marca 2008, č.k. 4 C 212/2001-75, podal žalobca 14. júla 2008 dovolanie (dovolacie konanie vedené pod sp. zn. 4 Cdo 265/2010), v ktorom žiadal obe rozhodnutia zrušiť z dôvodu ich nezmyselnosti a nezákonnosti. Mal za to, že mu postupom súdu bolo zabránené v reálnom prístupe k súdu a v konečnom dôsledku mu bola odopretá spravodlivosť, a teda mu bola odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

V rámci procesnej prípravy predloženia spisu dovolaciemu súdu Okresný súd Bardejov žalobcu najskôr uznesením z 31. marca 2008, č.k. 4 C 212/2001-72 (doručeným žalobcovi do vlastných rúk 22. apríla 2008), potom uznesením z 21. augusta 2008, č.k. 4 C 212/2001-89 (doručeným žalobcovi do vlastných rúk 5. septembra 2008), a napokon uznesením zo 4. novembra 2009, č.k. 4 C 212/2001-104 (doručeným žalobcovi do vlastných rúk 9. novembra 2009), vyzval na doplnenie dovolania z 22. januára 2003 a dovolania zo 14. júla 2008 o náležitosti požadované ustanovením § 241 ods. 1 O.s.p. vrátane predloženia plnej moci advokáta, ktorého si dovolateľ zvolí na zastupovanie v konaní pred dovolacím súdom. Na prvú výzvu súdu žalobca reagoval podaním žiadosti o ustanovenie zástupcu súdom podľa § 30 O.s.p., o ktorej Okresný súd Bardejov rozhodol uznesením z 21. augusta 2008, č.k. 4 C 212/2001-87 tak, že ju zamietol s poukazom na to, že účastníkovi v tomto konaní nepriznal ani oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, preto u neho nie sú predpoklady na ustanovenie zástupcu podľa § 30 O.s.p.

Na odvolanie žalobcu proti zamietajúcemu uzneseniu Okresného súdu Bardejov z 21. augusta 2008, č.k. 4 C 212/2001-87, a proti uzneseniu tohto okresného súdu z 21. augusta 2008, č.k. 4 C 212/2001-89, ktorým bol žalobca v poradí druhým uznesením vyzvaný na doplnenie náležitostí dovolania, Krajský súd v Prešove uznesením z 31. júla 2009, sp. zn. 4 Co 55/2009, 4 Co 105/2009, uznesenie okresného súdu č.k. 4 C 212/2001-87 potvrdil a vec vo vzťahu k uzneseniu č.k. 4 C 212/2001-89 vrátil súdu prvého stupňa na postup podľa § 374 ods. 4 O.s.p.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 31. júla 2009, sp. zn. 4 Co 55/2009, 4 Co 105/2009, v spojení s uznesením Okresného súdu Bardejov z 21. augusta 2008, č.k. 4 C 212/2001-87 a uznesením Okresného súdu Bardejov z 21. augusta 2008, č.k. 4 C 212/2001-89, podal žalobca 8. septembra 2009 dovolanie (dovolacie konanie vedené

pod sp. zn. 4 Cdo 266/2010), ktorým sa domáhal zrušenia týchto rozhodnutí z dôvodu, že sa mu nimi bráni v prístupe k spravodlivosti i k vlastnému majetku, pretože mu súd nepridelil právneho zástupcu i napriek tomu, že podmienky pre jeho pridelenie splňa. Žalobca tiež vyjadril nespokojnosť so spôsobom nejednotného rozhodovania súdov, inak dovolacie dôvody bližšie nešpecifikoval.

Vzhľadom k tomu, že dovolanie žalobcu z 8. septembra 2009 neobsahovalo zákonom stanovené náležitosti, Okresný súd Bardejov ho uznesením z 18. januára 2010, č.k. 4 C 212/2001-107 (doručeným žalobcovi do vlastných rúk 22. januára 2010), vyzval, aby náležitosti dovolania požadované ustanovením § 241 ods. 1 O.s.p. spolu s plnou mocou udelenou advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní súdu v stanovenej lehote predložil. Na výzvu súdu žalobca vôbec nereagoval.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že všetky tri dovolania podal účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 240 ods. 1 O.s.p.) predovšetkým skúmal dovolanie žalobcu z 8. septembra 2009 a jeho prípustnosť proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 31. júla 2009, sp. zn. 4 Co 55/2009, 4 Co 105/2009, ktorým krajský súd potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa o zamietnutí žiadosti žalobcu o ustanovenie zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie.

Dovolací súd zistil, že dovolateľ v tomto konaní nie je zastúpený advokátom a ani sám nemá právnické vzdelanie (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.), no dospel k záveru, že povaha rozhodnutia, proti ktorému dovolanie smeruje, vylučuje, aby v posudzovanej veci bolo možné nedostatok podmienky povinného zastúpenia považovať za prekážku, ktorá by bránila vydaniu rozhodnutia, ktorým sa dovolacie konanie končí. Za situácie, kedy predmetom dovolacieho konania je rozhodnutie, ktorým nebolo vyhovené žiadosti účastníka o ustanovenie zástupcu súdom (§ 30 O.s.p.), by totiž trvanie na podmienke povinného zastúpenia viedlo k popretiu vlastného cieľa, ktorý účastník podaním žiadosti sledoval a k popretiu zmyslu dovolacieho konania, v ktorom má byť záver, že účastník právo na ustanovenie zástupcu nemá, iba skúmaný. Preto sa dovolací súd v ďalšom zaoberal už len otázkou prípustnosti dovolania v tejto veci.

V prejednávanej veci rozhodol odvolací súd (§ 236 ods. 1 O.s.p.) uznesením, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, preto bolo potrebné podmienky prípustnosti v tomto prípade skúmať podľa § 237 a § 239 O.s.p.

Podľa § 239 O.s.p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa (ods. 1 písm. a/) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska, pričom dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ (ods. 1 písm. b/). Dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 O.s.p.). Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením (§ 239 ods. 3 O.s.p.).

Vzhľadom k tomu, že žalobca dovolaním napadol uznesenie Krajského súdu v Prešove z 31. júla 2009, sp. zn. 4 Co 55/2009, 4 Co 105/2009, ktoré nevykazuje znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení, dovolanie proti tomuto rozhodnutiu podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

So zreteľom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať, či napadnuté rozhodnutie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., sa odvolací súd zaoberal aj otázkou, či sa v konaní na súde nižšieho stupňa nevyskytla niektorá z týchto väd, t.j. či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo prekážku už prv začatého konania, nepodania návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný,

prípád odňatia možnosti účastníka konať pred súdom alebo rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania pred nesprávne obsadeným súdom. Tieto procesné vady, ktoré dovolateľ ani nenamietal, v dovolacom konaní nevyšli najavo, preto prípustnosť dovolania z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Pokiaľ ide o námietky žalobcu uvedené v dovolaní, z obsahu dovolania je možné vyvodiť, že žalobca namieta nesprávne posúdenie veci súdmi v otázke splnenia podmienok pre ustanovenie zástupcu z radov advokátov. Správnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska právneho posúdenia veci by sa však dovolací súd mohol zaoberať, len ak by dovolanie bolo prípustné, nakoľko tento dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), ak by aj bol daný, prípustnosť dovolania nezakladá.

Keďže prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p. ani z § 237 O.s.p., dovolací súd dovolanie žalobcu z 8. septembra 2009 ako podané proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol (§ 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p.).

V nadväznosti na tento výrok dovolací súd skúmal, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci dovolania z 22. januára 2003 a vo veci dovolania zo 14. júla 2008.

Kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania) (§ 103 O.s.p.).

Ak ide o nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť, súd urobí pre to vhodné opatrenia. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok podmienky konania odstrániť, konanie zastaví (§ 104 ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 241 ods. 1 (veta druhá) O.s.p. dovolateľ musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná.

Dovolateľ v dovolacom konaní nepreukázal, že má právnické vzdelanie a pri podaní dovolania nebol zastúpený advokátom. Jeho žiadosti o ustanovenie zástupcu z radov advokátov nebolo vyhovené. Do rozhodnutia vo veci dovolacím súdom, i napriek viacerým výzvam zo strany súdu prvého stupňa na odstránenie tohto nedostatku, plnomocenstvo advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní nepredložil a nedostatok tejto podmienky dovolacieho konania neodstránil. Dovolací súd preto dovolacie konanie vo veci dovolania žalobcu z 22. januára 2003 vedené pod sp. zn. 4 Cdo 264/2010 a dovolacie konanie vo veci dovolania žalobcu zo 14. júla 2008 vedené pod sp. zn. 4 Cdo 265/2010 zastavil podľa § 104 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p.

O náhrade trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 a § 224 ods. 1 O.s.p., s ohľadom na to, že účastníci si náhradu trov konania ani neuplatňovali.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. januára 2011

JUDr. Eva S a k á l o v á , v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová